

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona

Servei de Biblioteques

**Pla General de la Col·lecció
Biblioteca d'Humanitats
Octubre de 2007**

SUMARI

	Pàgina
1. Objectius	3
2. Destinataris	3
3. Estat actual de la col·lecció	4
4. Desenvolupament de la col·lecció	
4.1 Finalitats de col·lecció	5
4.2 Requisits i parts de la Col·lecció	5
4.2.1 Subcol·lecció bàsica	6
4.2.2 Subcol·lecció de docència	6
4.2.3 Subcol·lecció d'investigació	7
4.3 Llengües d'interès	7
4.4 Matèries	7
4.5 Desiderates	7
4.6 Tractament	8
5. Recursos econòmics	9
6. Avaluació	10
7. Difusió	11
8. Consideracions finals	11
Annex 1: Plans redactats	12
Annex 2: Fons personals	13

1.- Objectius

El propòsit d'aquest Pla de Col·lecció és establir un marc de referència on es defineixin els criteris generals de gestió – que inclou la selecció, l'adquisició, la preservació, l'avaluació i la retirada – dels fons bibliogràfics que es requereixen per donar satisfacció a la docència i investigació que es desenvolupa als departaments adscrits a la Biblioteca d'Humanitats (BH).

Gràcies a aquest document, els membres dels Departaments amb responsabilitats en aquest àmbit i el personal de la BH amb responsabilitats en el desenvolupament i manteniment de la col·lecció, tindran una eina de treball. La selecció dels fons, que han de passar a formar part de la col·lecció, és un procés col·laboratiu entre el personal acadèmic i el personal tècnic per tal de garantir que s'aconsegueixi el nivell òptim de resultats amb els recursos econòmics disponibles.

Per establir els criteris de com s'ha de dur a terme, El Servei de Biblioteques (SdB) de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) ha elaborat un *Pla Director de la Col·lecció* on es donen les pautes per desenvolupar els diferents plans generals de cadascuna de les biblioteques que conformen el Servei. Tal com indica el Pla General de la Col·lecció, s'hauran d'anar elaborant Plans de Col·lecció sectorials o temàtics i revisant els fons, per tal d'avaluar la col·lecció respecte als programes docents i la seva adaptació a l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES).

A l'Annex 1 s'inclou una relació dels plans de col·lecció sectorials que ja s'han redactat i els que estan en procés d'elaboració, en el ben entès que és una tasca que es vol anar fent amb els Departaments que ho desitgin.

2.- Destinataris

Aquest document s'adreça de forma específica al personal acadèmic i al personal bibliotecari amb responsabilitats en el desenvolupament i manteniment de la col·lecció de la BH de la UAB i, en general, a tota la comunitat universitària.

Per determinar la quantitat, qualitat i tipus de fons que ha de tenir la Biblioteca, en primer lloc cal veure qui seran els seus usuaris, tenint en compte les seves necessitats docents i de recerca. Pel que fa a la docència, la col·lecció de la Biblioteca d'Humanitats ha de donar suport a les titulacions que s'imparteixen a les Facultat de Filosofia i Lletres, Psicologia, Traducció i Interpretació i Ciències de l'Educació, tot valorant el nombre d'alumnes, de professors, les assignatures i els programes. També ha de poder respondre a les necessitats de recerca dels investigadors de Tercer Cicle, dels Departaments adscrits a les facultats i dels Instituts i Centres de recerca vinculats.

3. - Estat actual de la col·lecció

La Col·lecció de la BH està formada majoritàriament pel material documental en tots els formats (paper, multimèdia, microforma, digital, àudio i vídeo) adquirit o subscrit amb els pressupostos destinats a aquest efecte pels Centres i Departaments adscrits a la Biblioteca, pels pressupostos propis de la Biblioteca, pel que es subscriu, a proposta dels departaments o del propi SdB, amb pressupostos centralitzats de la UAB, del Consorci de Biblioteques de les Universitats Catalanes (CBUC), o amb altres pressupostos procedents d'organismes externs.

Tot i així part dels fons s'obté per intercanvi i donatiu. Entre aquests darrers cal fer especial menció als donatius d'entitats que es reben regularment, a aquells procedents de particulars, i als Arxius Personals (veure Annex 2)

D'altra banda, pel que fa al creixement de la col·lecció hi ha diversos factors que cal assenyalar:

- S'ha tingut cura d'aconseguir gran part dels documents que figuren a les bibliografies de curs, majoritàriament de 1er i 2on cicle
- S'ha procurat tenir al dia les obres de referència bàsiques.
- Es compta amb bases de dades i obres en format electrònic, en local o on line, sobretot per donar suport a 3er cicle i al professorat en general.
- S'ha procurat una col·lecció de publicacions periòdiques, també en diferents suports i accessibilitats, que pugui satisfer les necessitats dels investigadors. S'hauria de fer un estudi de la vigència o no de certs títols encara en subscripció, precisament per donar-ne cabuda a noves, si fos el cas, i per mantenir la idoneïtat de la col·lecció. Així com establir els criteris del que haurà de custodiar l'espai que sota el nom Garantia d'Espai per a la Perpetuïtat de l'Accés (GEPA) oferirà un magatzem cooperatiu per conservar i preservar els documents de baix ús, garantint la seva preservació futura i la seva accessibilitat immediata quan alguna biblioteca ho requereixi.
- Pel que fa a les Publicacions Periòdiques haurem d'assenyalar la necessitat de tenir en compte la subscripció de paquets de revistes digitals, que contenen publicacions de diverses matèries, o de bases de dades específiques, ja sigui d'ús només per a la UAB, com per a tot el CBUC. També recordar que anualment el procediment d'alta i baixa ha de facilitar la posada al dia de tots aquests materials, que en gran mesura es carreguen a pressupost centralitzat.
- Es procurarà la compra de fons antics de revistes en suport digital
- També pel que fa les publicacions periòdiques, sempre que sigui possible, es vol tendir a substituir les col·leccions en paper per col·leccions digitals
- S'aniran valorant i incorporant recursos d'accés gratuït que es troben a la xarxa, donant-los accés des del catàleg o des d'altres pàgines de recursos
- Es vol seguir mantenint el fons de la Mediateca, seguint els criteris que el seu Pla de Col·lecció determina, i que aquest any s'han revisat i

ajustat a les necessitats que manifesten els usuaris, a les titulacions o matèries que dona suport, a la consulta, i als canvis tecnològics.

4. - Desenvolupament de la col·lecció

Finalitats

La col·lecció vol donar suport als diferents nivells d'usuaris pels quals ha estat creada: estudiants dels tres cicles, professors i investigadors. Tenint en compte que ja es parteix d'una col·lecció amb uns mínims suficientment coberts, a partir d'ara s'hauria de pensar en assolir una bona biblioteca d'investigació, sense oblidar la continuació sistemàtica dels fons de suport a la docència, per a la qual cosa s'han establert diferents protocols i s'han destinat pressupostos finalistes.

- Revisió periòdica de les bibliografies de curs
- Recordatori als Departaments 2 cops l'any, perquè facin les sol·licituds de nova bibliografia.
- La Biblioteca destina, en la mesura del possible, part del seu pressupost de funcionament, per a la compra de bibliografia de docència, encara que no estigui a les bibliografies de curs, i de les desiderades dels usuaris.
- Sempre s'ha vist la necessitat que els departaments destinin de forma regular i sistemàtica part del seu pressupost per a la compra de fons bibliogràfic
- Els diferents grups d'investigació majoritàriament utilitzen part dels seus pressupostos per comprar fons específics, aquesta pràctica s'hauria d'aconseguir que és fes més extensa, ja que hi ha pressupostos que no especifiquen la compra de fons bibliogràfics.

Requisits i parts de la col·lecció

La selecció dels fons és un procés de col·laboració entre el personal docent i el personal tècnic dedicat a aquestes tasques amb l'objectiu d'aconseguir un nivell òptim de resultats en la creació d'una col·lecció que doni satisfacció a les expectatives consensuades i als usuaris de la Biblioteca. L'encarregat de biblioteca de cada departament, juntament amb el personal bibliotecari, vetllarà perquè no es produeixin desequilibris en el sí de la col·lecció. Convindria remarcar que per a tots aquests apartats estem parlant de documents, es a dir hem de tenir en compte que el format poden ser llibres, revistes, bases de dades, i els suports també diversos, paper o accés en línia.

Els criteris generals sobre selecció venen donats en el punt 4.2.1 del [Pla General de la Col·lecció](#) aprovat el 13 de juliol de 2005 per la Comissió d'Investigació de la UAB

Factors a tenir en compte per arribar a saber quina col·lecció es necessita:

Valor del contingut
Nivell del tractament temàtic
Adequació a la col·lecció actual
Prestigi de l'autor i de l'editor
Ús de fonts crítiques
Demandes concretes dels usuaris (desiderates)
Previsió d'ús d'acord amb els plans d'estudi i les línies de recerca
Disponibilitat de finançament
Evitació de duplicats innecessaris
Disponibilitat en altres institucions pròximes amb conveni amb la UAB

De cara a una millor planificació hem dividit la col·lecció en tres grans grups de documents

- Subcol·lecció bàsica
- Subcol·lecció de docència
- Subcol·lecció d'investigació

Subcol·lecció Bàsica

Definim col·lecció bàsica com allò que, en principi, ha de tenir una biblioteca universitària dels fons que designarien les humanitats:

1. Obres de referència, en especial totes aquelles publicades a Catalunya i a l'Estat i/o en català i castellà
2. Les bibliografies bàsiques citades als programes i d'altres col·leccions d'aquest àmbit. Es a dir aquella que cada professor considera imprescindible que els alumnes consultin per a l'aprofitament del curs.
3. Tria de manuals que publiquin les universitats de l'Estat espanyol. [AEUE -Asociación de Editoriales Universitarias Españolas](#)
4. Col·leccions bàsiques interdisciplinars que puguin ser adquirides conjuntament amb altres departaments.
5. Tot allò que publiquin els membres dels departaments.

Subcol·lecció de Docència

La col·lecció de docència és la bibliografia elemental i especialitzada sobre les temàtiques i assignatures que s'imparteixen al departaments. Hi inclourem allò que el Pla Director de la Col·lecció anomena *bibliografia complementària* :

1. Bibliografia *complementària* de l'àmbit temàtic de les assignatures o grups d'assignatures. Aquella que alguns professors diferencien de la

bàsica, considerant-la important per si es vol aprofundir més en el tema estudiat.

2. Tria del que es publiqui, a part dels manuals esmentats, a les universitats de l'estat espanyol. [AEUE -Asociación de Editoriales Universitarias Españolas](#)
3. Grans col·leccions temàtiques d'editores nacionals i internacionals
4. Col·leccions interdisciplinars que puguin ser adquirides conjuntament amb altres departaments. Aquí caldria fer menció de la subscripcions a bases de dades i/o revistes tant per part de la UAB, com en col·laboració amb el CBUC.

Subcol·lecció d'Investigació

Per col·lecció d'investigació entenem la que cal per a les assignatures de doctorat, per satisfer les demandes de documentació dels investigadors i dels grups de recerca. Molts dels punts esmentats en els dos apartats anteriors són també vàlids per a aquest. Només afegiríem que els grups de recerca i els cursos de doctorat i màsters han de preveure i han de liderar la compra i la subscripció del material necessari en qualsevol suport.

Estudis de postgrau: [Doctorat](#) i [Màsters oficials](#)

[Grups de recerca actuals](#)

[Instituts i Centres de Recerca](#)

[Càtedres](#)

Llengües d'interès

En els dos primers grups, subcol·leccions bàsica i de docència, i sempre que els docents no hagin especificat altres opcions, s'ha de convenir en la necessitat de tenir obres en català, castellà i en tercera opció l'anglès. En canvi, pel que fa a la subcol·lecció d'investigació hom pot ampliar el ventall de llengües d'interès a altres llengües, tot i recordant que s'hauria de prioritzar l'anglès com llengua d'estudi sobre d'altres idiomes menys coneguts. Altra consideració serà les llengües que per si soles representen una titulació. No cal dir que les llengües orientals les haurem de tenir molts presents, pels estudis i titulacions que també s'ofereixen.

Matèries

El grau de profunditat de les matèries dependrà a quin cicle pertanyin les assignatures. El que s'ha detallat en la descripció de cada una de les subcol·leccions seria el que donaria suport als diferents cicles.

Desiderates

Les sol·licituds, tant per a docència com per a investigació, que s'hagin de carregar als pressupostos, no finalistes, que gestiona la BH hauran de comptar sempre amb el que els departaments puguin aportar, a partir dels fons bibliogràfics que es rebin i com es reparteixin, en el ben entès, que si un any no

es reben o hi ha retallades pressupostàries, s'hauran de buscar altres mecanismes, o donar diferents prioritats.

Tractament

Compra: El fons és adquirit a una sèrie de proveïdors establerts, amb els quals el Servei de Biblioteques ha pactat certes condicions, com ara: efectuar la catalogació, etiquetatge i securització dels documents servits. Es preveu la compra a proveïdors no homologats, nacionals i estrangers, entre els quals destacarien els llibreters de vell. També s'hauria d'introduir la compra a través de pàgines web, amb targeta de crèdit. Tot i no ser un procediment habitual ni recomanat fins ara, si que s'hauria de procurar anar incorporant el seu ús, pel fet que per a alguns materials molt concrets es fa molt necessari, perquè agilitzaria el procés.

Subscripció: Es el sistema d'adquisició de recursos continus, entenent publicacions periòdiques en format revista, bases de dades, col·leccions de monografies, i que poden ser en suport paper o digital. La tramitació està centralitzada al Servei d'Obtenció de Documents del SdB (SOD) de la Unitat Tècnica i de Projectes (UTP)

Llicència d'ús: No les contracta directament la Biblioteca. Es la UAB, o en tot cas el CBUC qui ho fa per donar servei a totes les biblioteques.

Donatiu: La Biblioteca té definida una política d'acceptació de donatius (consultable a la [Carpeta del Bibliotecari](#)), que serà aplicable a aquest Pla de col·lecció. En qualsevol cas de dubtes, per a un donatiu especialment gran o important, una comissió entre la Biblioteca i els departaments, podrien decidir-ne la idoneïtat. En cas que aquest donatius estiguin sotmesos a condicions especials, caldrà que aquestes siguin acceptades per la Comissió d'Usuaris de la Biblioteca.

Intercanvi: Els intercanvis bibliogràfics amb altres universitats venen determinats pels Departaments i per la pròpia Biblioteca, si ho suggereix, al Servei d'Obtenció de Documents (SOD) que ho gestiona centralitzadament. La biblioteca selecciona entre el que ha arribat allò que creu més idoni. No així amb revistes, que sovint són els professors qui determinen les publicacions que volen rebre.

Catalogació: Els documents incorporats al fons per qualsevol mitjà i format s'han de processar per donar-los a conèixer i resultin útils als usuaris. El processament tècnic consisteix en identificar, securitzar, catalogar i classificar els documents per fer-los accessibles a través del catàleg del SdB i des del catàleg del Catàleg Col·lectiu de les Universitats Catalanes (CCUC).

Es cataloga i indexa d'acord amb normes i pautes establertes, així com amb les concrecions específiques del SdB de la UAB <http://www.bib.uab.es/intern/catalogacio/index.htm>. Tot i que els procediments per catalogar els diferents documents estan prou establerts i consensuats, sempre s'ha d'estar obert als comentaris que els especialistes ens vulguin fer arribar, per tal de millorar-ne l'accessibilitat.

Préstec: D'acord amb la [Normativa de préstec del SdB](#) i de les [concrecions](#) de la Biblioteca, el fons podrà ser consultat en sala i/o deixat en préstec, en les condicions que s'especifiquin per a cada document. Els documents també podran tenir un préstec de 7 dies i ser exclosos temporalment o definitivament, a petició dels professors de l'assignatura corresponent tot enviant un e-mail a la cap de Suport als Usuaris. Bib.humanitats@uab.cat

Duplicats: S'intentarà evitar les duplicitats innecessàries. En el cas d'algunes monografies molt recomanades o corresponents a la bibliografia bàsica s'admetrà la duplicitat del fons.

Reposicions: Com a resultat de pèrdua, robatori o malmetement dels documents per l'ús, la biblioteca reposarà els documents sempre que no estiguin exhaurits o que es decideixi el contrari per motius d'obsolescència o duplicitat innecessària i es tindrà en compte:

- la seva adequació a la política de col·lecció de la biblioteca
- la seva freqüència d'ús
- la seva disponibilitat en altres centres de la UAB i del CBUC

Preservació: La Biblioteca repara aquells llibres que encara tenen un estat de conservació força bo, deixant per a l'enquadrador aquells que necessiten de tècniques especialitzades. En alguns casos s'opta per la nova compra abans que l'enquadració.

Un altre aspecte a tenir en compte és la creació de dipòsits digitals de diferent tipus i accessibilitats, que permeten emmagatzemar documentació produïda per la UAB, pels seus investigadors, i d'altres fons molt específics. En aquest sentit destacaríem:

CBUC:

[TDX](#) Tesis Doctorals en Xarxa

[RACO](#) Revistes Catalanes amb Accés Obert

[RECERCAT](#) Dipòsit de Recerca de Catalunya

UAB:

[DDD](#) Dipòsit Digital de Documents Digitals UAB

Retirada: Pel que fa a la retirada del material es podrà fer en els casos d'obsolescència, duplicats innecessaris, canvi per versions alternatives més útils, deteriorament del suport físic, o qualsevol altre criteri que es cregui oportú.

5. - Recursos econòmics

Com ja hem apuntat els Departaments ara per ara majoritàriament no comprometen una quantitat estable del seu pressupost de funcionament per a la compra de bibliografia. La Biblioteca d'Humanitats també, tot i no

comprometre una quantitat concreta, sí que va fent aportacions al llarg de tot l'any, en el ben entès, que dependrà dels anys, potser no podrà fer front a les desiderates que professors del departament entrin a la [intranet](#)

A part queden els fons que es puguin obtenir per ajuts externs o de la mateixa Universitat, i els pressupostos que els diferents projectes d'investigació destinin a la compra de bibliografia.

El coordinador i el Cap de la Biblioteca, amb el recolzament de la Comissió d'usuaris, vetllaran perquè la BH disposi del finançament necessari per cobrir les necessitats documentals, per assegurar una col·lecció bàsica inicial en la creació de nous estudis, i pugui mantenir en correcte estat de conservació i manteniment els diferents fons documentals.

L'obtenció de pressupostos per a la compra té diverses procedències, tan pel que fa a la Biblioteca com als Departaments

Biblioteca

- Pressupost de funcionament propi
- Pressupost de les 4 Facultats a les que dona suport
- Fons bibliogràfic del Vice-rectorat

Departaments

- Pressupost de funcionament propi
- Fons bibliogràfic del Vice-rectorat
- Pressupost dels grups d'investigació
- PEIR

6.- Avaluació

Aquest Pla ha d'estar sotmès a seguiment i revisió. La proposta es que es revisi cada cinc anys. En cas excepcional, i a petició dels responsables dels departaments o de la Biblioteca, podrà ser revisat abans d'aquest termini. Pel que respecta als criteris d'avaluació es tindran en compte els següents indicadors extrets del Pla General de la Col·lecció. Es perseguirà corregir els possibles buits o els desequilibris entre les diferents matèries

Factors a tenir en compte per a l'avaluació:

Satisfacció dels usuaris de l'àrea implicada
Índex de cobertura de la bibliografia bàsica
Ús de la col·lecció
Despesa en noves adquisicions

7.- Difusió

Aquest pla es publica a la plana web de la pròpia [Biblioteca](#) i ha estat aprovat per la Comissió d'usuaris celebrada el mes de desembre de 2007, on es troben representats tots els estaments vinculats a la BH. Tot i així, la secció de Suport als Usuaris de la BH s'encarrega de fer-ne difusió a la resta de la comunitat pels canals que li són habituals.

8.- Consideracions finals

En el moment de redacció d'aquest Pla de col·lecció el SdB en general i les biblioteques en particular tenen diferents fronts oberts, tots ells resultat del profund canvi en els plans d'estudis i en els diversos que les noves tecnologies han operat en el món bibliotecari. No cal ara explicar-los, precisament perquè són processos vius, però el que si hauríem de dir és que la biblioteca actual ha passat de ser un centre de conservació, per passar a ser-ne un de difusió i que totes les nostres accions han d'anar encaminades a donar a conèixer tota aquesta informació, i facilitar-ne cada cop més l'accessibilitat.

L'aparició de molta documentació en suport digital i en xarxa ens ha fet plantejar diferents formes d'obtenció de documents, de compra, de subscripció i com fer-ho abastable als usuaris. Però també ens haurà de fer replantejar la consulta, el préstec, els espais, que de ben segur se'n veuran afectats.

ANNEX 1:

Plans de Col·lecció ja redactats

Filologia Espanyola

Filosofia

Història i Ciències de la Música

Història Moderna i Contemporània

Psicobiologia i Metodologia de les Ciències de la Salut

Plans de Col·lecció elaborats l'any 2007

Estudis d'Àsia Oriental

Filologia Anglesa i Germanística

Geografia

Psicologia Social

Revisió del pla redactat el 2002 sobre els Audiovisuals

ANNEX 2:

- Fons Pere Calders

Des del 1995 la Universitat Autònoma de Barcelona, mitjançant les gestions del Departament de Filologia Catalana, acull els fons documentals de Pere Calders. El llegat consta de documentació personal i familiar, activitats professionals, obra creativa: publicada i inèdita, correspondència

- Fons Jordi Arbonés

A través de la Facultat de Traducció i Interpretació l'any 2003, va arribar el llegat de Jordi Arbonès, important i prolífic traductor, qui va traduir més de cent-quaranta títols, gairebé tots de la novel·lística i el teatre anglesos i nord-americans dels segles XIX i XX. Aquest llegat consta de gairebé 1000 llibres, revistes, cartes, manuscrits, etc

- Fons José Agustín Goytisoló

Des del 27 de febrer del 2002 la Universitat Autònoma de Barcelona acull els fons documentals del poeta José Agustín Goytisoló. El llegat, inclou manuscrits, correspondència, arxiu fotogràfic, documents audiovisuals i texts impresos